

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 25.2.2016
Sayı: 704

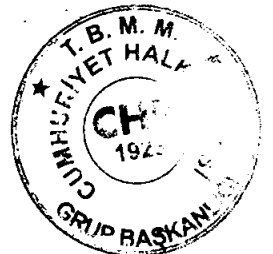
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tohumculuk Kanunu'nun bazı maddelerinde değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur.

Kanun Teklifimi bilgilerinize sunar Gereğini arz ederim. 25.02.2016

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe			
Esas Komisyon	Tarım, Orman ve Köy İşleri			
Tarih:	16 Mart 2016		E.No: 2/882	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Genel Yrd.	Genel Sek.
CHP	CHP	K.D.	CHP	CHP
TBMM BAŞKANI	CHP			

T B M M
G E N E L E V R A K

26 Şubat 2016

No: 31012

GENEL GEREKÇE

Gıda ve gıda ürünlerinin üretim bazında bağımsızlığı için 5553 sayılı Tohumculuk Kanununda değişiklik yapılması gerekmektedir. Söz konusu kanun yüzyıllardır bölgede yaşayan tarım ve hayvancılıkla uğraşan halkımızın; yüzyıllardır süre gelen tarımsal geleneklerinde köklü değişikliklere sebep olmakta kendi öz (bu toprakların) tohumunu kullanmasına müsaade etmemektedir. Çoğu yabancı menşeli şirketlerin ithalat yoluyla ülkemize getirdiği genotipi ile ilgili bilgi sahibi olmadığımız, değişikliğe uğratılmış tohumların kullanılması dayatılmaktadır.

Söz konusu kanun ile tohum üretimi kayıt altına alınırken, üretim izni ve ticareti bakanlık şartına bağlanmıştır. Küçük üreticinin tohumunu tescil ettirmesi, üretmesi ve ticaretini yapması olanaksız hale gelmiştir. Kanun, üreticiyi şirketlerin ürettiği ve tescil ettirdiği tohumlara mahkûm ederken binlerce yıllık yerel tohumları ve birikimi yok saymıştır. Biyolojik çeşitliliği ile övünen Türkiye, büyük bölümü çok uluslu şirketler tarafından üretilen tohumları ekmeye zorlanmıştır. Tohum piyasasını tekeline alan çokuluslu şirketlere karşı Anadolu'daki tohum türlerini korumaya almak ve küçük üreticiyi desteklemek devletin temel görevidir.

Anayasa madde 56 ya göre: Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir.

Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.

Herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler.

Tohum türlerine patent uygulamasını getirerek tohum ıslahı yapan şirketlere devlet eliyle pazar yaratılmasını güvence altına alınmıştır. Böylece, Türkiye'de kayıt altına alınmamış tohum türlerinin ticareti yasaklanmıştır Tohum piyasasını elinde tutan dünya şirketlerinin ekonomik çıkarma yönelik bu uygulamayla tek kullanımlık melez tohumlar yaygınlaşırken tohum mirası da tehdit altına girmektedir. Üretimin dışarıya bağımlılığı artarken, küçük ölçekli üretici de ekonomik olarak darbe almaktadır. Tohumların tescillenerek mülkiyet hakkının şirketlere verildiği, tarımın metalaştığı bir dönemde tüketime değil, üretime yönelik bir değişiklik yapılması gereği doğmuştur. Tohumların patentleştirilmesi etik ve ekolojik olarak haksızlıktır ve tohum patenti tohumların bir buluş için kullanılmasının tüm haklarına sahip olur. Tohum bir buluş değildir. Yaşam bir buluş değildir. Tohum yaşamın kaynağıdır, yaşamın kendini doğal dürtüye! Olarak ifade etmesidir, kendi kendisini yenilemesidir, sonsuza kadar özgürlük içinde kendini çoğaltmasıdır. Tohum özgürlüğü yaşamdaki her varlığın en doğal hakkıdır ve biyolojik çeşitliliğin korunması için temel oluşturur. Tohum özgürlüğü gıda özgürlüğünün temelidir. Tohum özgürlüğü yenilenebilir ve kendi kendine üreten kaynak olma yerine kasıtlı olarak yapısı değiştirilen tekrar üremeyen ve patentleştirilen emtia olma tehdidi altındadır. Doğal zenginliklerimizin bilinçsizce kullanılıp, geri dönüşüm süz bir şekilde yok olmasına izin vermeyerek, korumak, geliştirmek ve Türkiye'nin geleceğini güvenceye almak amacıyla söz konusu kanun teklifi hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 5553 Sayılı Tohumculuk Kanununda yapılması planlanan değişiklik ile yerli tohum mirasının korunması ve dışa bağımlı tarım terk edilerek yerli tohumun öneminin vurgulanması amaçlanmıştır. Böylece yeniden üremeyen tek kullanımlık gen yapısı değiştirilmiş yabancı menşeli tohumlar karşında doğal tohum mirası güçlenecektir.

MADDE 2- Kanunun 14. Maddesinde yapılması planlanan ekleme ile ticari kar gütme amacı taşımayan amacı yalnızca doğal tohumlukları gelecek nesillere aktarmak olan tohum bankları, vakıflar ve dernekler eliyle korunan doğal tohumlukların bu kanun hükümleriyle getirilen sınırlamalardan muaf tutulması amaçlanmıştır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

TOHUMCULUK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 5553 Sayılı Tohumculuk Kanunu'nun 1. Maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

"Bu Kanunun amacı; bitkisel üretimde verim ve kaliteyi yükseltmek, tohumluklara kalite güvencesi sağlamak, tohumluk üretim ve ticareti ile ilgili düzenlemeleri yapmak ve tohumculuk sektörünün yeniden yapılandırılması ve geliştirilmesi için gerekli olan düzenlemeleri gerçekleştirmek ve yerli tohumun korunmasını sağlamaktır."

MADDE 2- 5553 Sayılı Tohumculuk Kanun' un 14. Maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Ticari kar gütmeye amacı taşımayan, amacı yalnızca doğal tohumlukları gelecek nesillere aktarmak olan tohum bankaları vakıflar ve dernekler eliyle korunan doğal tohumluklar bu kanun hükümlerinden müstesnadır."

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

